

Darwinisme og skapertro

Av Jon Kvalbein, Korsets Seier, 19. februar, 2010.

Evolusjonslæren hevder at alt liv har utviklet seg i sammenhengende kjeder som stammer fra en felles opprinnelig urcelle. Utviklingen skjer gjennom "naturlig utvalg". Mutasjoner (tilfeldige endringer i arvematerialet) fører til at individer innen samme art har litt forskjellige egenskaper. Konkurransen mellom dem fører til at de best tilpassede overlever og bringer sine gener videre til neste generasjon. Over et tidsrom på mer enn fire milliarder år har utviklingen sprengt artsgrensene og fått fram alle de plante- og dyrearter som finnes i dag, inkludert mennesket.

Det finnes kristne som mener at Gud skaper gjennom evolusjonen. De kombinerer evolusjonslæren med en kristen skapertro. På motsatt fløy står "ung-jord-kreasjonistene" som hevder at alt ble skapt på seks dager for høyst 10 000 år siden, noe som vanskelig kan forenes med naturvitenskapen. "Gammel-jord-kreasjonistene" bekjenner Gud som skaper, men tolker ikke Bibelen slik at den setter tidsbegrensninger. I de senere årene har Intelligent Design-bevegelsen hatt vind i seilene. Den hevder at vitenskapelige fakta best kan tolkes slik at det finnes en Intelligent Skaper bak universet og livet.

I denne artikkelen vil jeg rette søkelyset mot forholdet mellom darwinisme og skapertro. De fleste evolusjonsbiologer er naturalister. De forutsetter at alt som finnes og skjer i naturen har opphav og årsak i naturen. Gud er utelukket allerede i utgangspunktet. Naturalister er ateister eller agnostikere, og naturalistiske evolusjonstilhengere kaller vi darwinister. Vi forstår da hvorfor det hersker en uoverkommelig konflikt mellom darwinisme og skapertro. Dersom alt i naturen bare er materie, og alt som skjer bare er et resultat av fysiske krefter og tilfeldigheter, da er evolusjonen en logisk nødvendighet, fordi skapelse er en umulighet. Nesten alle lærebøker i biologi er ikke livssynsmessig nøytrale. De fremmer en darwinistisk virkelighetsoppfatning.

Darwinismen har konsekvenser for menneskesynet. Mennesket blir et høyerestående dyr. Det blir vanskelig å begrunne menneskets frihet og ansvar. Uten Gud som overordnet instans blir det mennesket selv som bestemmer hva som er godt og ond. Med røtter i darwinismen oppsto rasehygien, der mennesker med dårlige arveegenskaper ble sterilisert. Særlig ille var nazismens masseutryddelse av jøder, som ble betraktet som en forurensende rase. Vår samtids sekulære humanister tar avstand fra dette. Men også innen våre moderne vestlige demokratier kan egosentrisk selvrealisering, fri abort, fri sex og eutanasi anses som frukter av en tenkning som fornekter en overordnet Herre.

Jo mer man innser livets kompleksitet, jo vanskeligere blir det å forklare dets opprinnelse. Liv forutsetter ikke bare informasjonsrike DNA-molekyler, men et samspill mellom en rekke molekylære strukturer og maskiner innenfor en spesialisert membran. Hvordan er alt dette oppstått på samme tid på samme sted? Vi vet at straks noe levende dør, brytes cellene ned og kompliserte molekyler går over i enklere stoffer. Intet i naturen gir grunnlag for å tenke at noe ikke-levende kan bli levende. Informasjonen som ligger innebygget i DNA-molekylet kan ikke bare oppstå ved naturlover og tilfeldigheter. Informasjon kan ikke oppstå av materie, like lite som en boktekst kan oppstå av papir og trykksverte. Informasjon peker mot en Designer.

Det er for øvrig feil å tro at innsikt i hvordan verden fungerer, utelukker at verden er skapt. Om man kan beskrive hvordan en Ford-motor virker, finnes det likevel en Mr. Ford som konstruerte bilen. Om universets tilblivelse kan beskrives som Big Bang, kan Gud være den intelligente designer. Universet eksisterer fordi Gud ville det. En slik bekjennelse kan ikke avvises med naturvitenskapelige argumenter.

Evolusjonslæren er ikke høyt hevet over all kritikk. Den bør fortsatt utfordres på faglig grunnlag. Hvordan forklarer denne mekanismen den kambriske eksplosjonen, at det over relativt kort tid oppsto en lang rekke ulike organismer? Og hvorfor oppsto "fordelaktige" egenskaper bare i én eller noen få arter? Hvordan oppstår den selvoppofrende handling i en verden der "kampen for

tilværelsen" er livsprinsippet? Hvorfor bruker mennesker preventive midler, dersom genene styrer oss mot maksimal formering?

Naturvitenskap har sine naturlige begrensninger. Naturvitenskapen er primært opptatt av det gjentakbare, som kan gjentas og etterprøves av andre. Her skiller naturvitenskapen lag med historievitenskapen. Evolusjonslæren dreier seg om naturhistorie som ingen har observert. En rekke prosesser er så langsomme at de ikke kan gjentas innen rimelig tid. Å få en art til å gå over til en ny er ikke oppnådd eksperimentelt til tross for mange års intense forsøk.

Kristne har intet å frykte fra en naturvitenskap som bare beskriver den naturen Gud har skapt. Men menneskelige filosofier og ideologier kan være i konflikt med kristen tro. I darwinismen er naturalisme og vitenskap infiltrert. Det må skape konflikter.

Som kristne bekjenner vi at Gud skaper og oppholder alt liv. Gud utfolder sin skaperfantasi gjennom et utrolig mangfold av planter og dyr. I sitt bilde skapte han mennesket, med moralsk ansvar, med evne til å forstå Guds tale, med mulighet til å motta frelse og salighet. Det skjedde et historisk syndefall som resulterte i menneskets død og evige dom. Men Gud styrer fortsatt historien. Til vanlig handler han gjennom det vi kaller naturlover og tilfeldigheter. Men Gud er suveren. Han svarer på bønn. Gud åpenbarte seg i verden ved Sønnen Jesus Kristus. Jesus gjorde under som ikke kan forklares vitenskapelig. Gud reiste Kristus fra graven. Han beseiret døden. Han skal skape en ny himmel og en ny jord. Alle mennesker skal oppstå til dom. Alle som tror på Kristus, skal leve i evighet med ham. Denne frelseshistorien kan aldri bli et forskningsresultat.

Gud har skapt meg ved en egen beslutning, ikke som et tilfeldig resultat av evolusjonen. Hvert enkelt menneske er et unikt skaperverk, villet av Gud. Ingen naturvitenskap kan avdekke dette. Men Guds åpenbaring har kommet til uttrykk i de profetiske og apostoliske skrifter. Den kristne skapertro skal ikke gjemme seg fra offentligheten. Den skal bekjennes og læres frimodig i skolen. - ikke minst i møte med den nye ateismen, som bundet til sin selvvalgte naturalisme fremtrer som en moderne overtro. Troen bekjenner frimodig om Kristus: "For i ham er alt blitt skapt, i himmelen og på jorden, det synlige og det usynlige... Han er før alle ting, og alt består ved ham." (Kol 1:16f).